

AU TINS DES CONDJIS

(...)

Dji m' ècoradjéve, dji fiéve tot po m' ènonder èt m' traîtî d' tos lès noms di nén wazu ièsse pus franc èt d' awè todi rimètu au lèdmwin. Lès condjis tirîne dsus leû fén kan dji m'a dècidé. Dj'a rmonté è corant tote li voye do Roû po rdjonde, oute do cimintîr, li pachi èwouski l' Filo riwêtéve auzès cénk-chîj gades di s' marèn.ne. Muchîye pa-dzos on vî chambèrlin ki l' tinéve à iute do solia odobén dês plouves d' awousse, èle tèchéve dês tchaussètes di grîje lin.ne. Come tofér, sès nwârs tchivias, fén frèches têlmint i fiéve loûrd, lî muchîne sès ouy èt tchêre djusk'a l' craye di s' bleuwe bloûze. Kan èle si savéve mérseule èle rinêrichéve insi s' pwètrène dèdja bén fwate po ène si djonne bauchèle. Èle a stî sibarêye di m' voye don lan m' ascropu à costé d' lêye èt, tot rodje, lî dîre bondjoû.

- Waîtoz à vos, m' a-t-èle dit, m' frére n' èst nén lon èri à soyî lès foûrs.
  - Filo, Filo, lî a-dj' tchafiyî, dji n' a nén peû d' vosse frére. I m' faut cauzer avou vos. Dj'a l' tins lon d' vos dîre ki dji vos trove à m' goût avou vos bias ouy coleûr di l' aur.
- A dîre li vraiy, sès ouy tirîne pus rade dsus on fâde djane k' a stî distindu pau solia. I m' faléve kan min.me sayî d' lî fé on ptit compliment.

Faut crwêre k'on n' lî è fiéve nén sovënt pace k' èle a sorî èt m' lèyî m' bén astoker. Come èle n' avéve nén l'aîr d' ièsse à l' après d' ça, dji m' a dit k'il momint

èstéve vinu èt d' sayî dèl fabrèssî. M' brès lî a passé ddri s' n' anète. Èle ni

m' a nén riwêtî d' crèsse, si bén ki m'mwin a dischindu èt d' aler s' broker dins l' tchafôr d'si dzos d' brès. Ridant dins s' suweu, l' bëtchète di mès dwèts s' ont stitchî sins tchikner èt djonde l' èdaume dèl rondeû di s' pwètrène. Adon èle s' a rwèdi ène miète èt sèrer s' coûde po m' èspêchî d' aler pus lon.

Dji m'a sintu tot bièsse. M' faléve-t-i don djuusse lî fé dês complimints ? Dj' avéve dèdja tro piêrdú d' tins. Dji lî a apicî sès tchvias èt lî ployî s' tièsse au rvièr d'on sètch còp. M' botche a rade sipotchî l' "Ouye-ti" k' èwarêye èle comincéve à bwêrler. Volà, dj' avéve coudu c'ki dj' avéve si lontins ratindu !

– Vos m' vèyoz don voltîye ? m'a-t-èle dit ? L' vîre voltîye ? mi ? Ké idêye ! Dji m'a rastinu d' richoûrbu mès lèbes èt lî dmander tot m' riculant on pô :

- N' èstéz don nén mwêje après mi ?
- Kan minme ène miète, k' èle m'a rèspondu avou on sorîre.

Insi rècoradjî, dji m'a rlancî à l' bëtchè di totes mès fwaces èt c' còp-ci sins k' èle fêye chénance di n' nén m' lèyî lî bén apougnî s' gôche tête... ki dj' a trové fwart mole pa-dzos d' mès dwèts. Dj'a rade sintu s' mamuron s' radeûri èt èle s' a mètu à blèfer ène miète di tro a m' goût. Seûr k'èle avéve roviyî ki s' frére n' èstéve nén lon èri; mi dji l' a ètindu s' ramwinrner. I tchantéve "Vént poupouye." Po c' djoû-la i m' faléve djoker cès plêjants ptits tripotâdjes. Filo a sospiré kan dji lî a chouflé à l' oraye k' po mi l' tins d' èraler èstéve la.

– A pu taurd, lî a-dj' dit, pinsèz à mi. Sins pont d' brût, dj' a pétè èvoye, tot fîr di mi, au truié dês bouchnisses. Dsus m' linwe dji sintéve on

drole di seûr goût. Vinéve-t-èle di suçî do djudjube ?

Dj'a ratindu l' dimègne, èt ièsse sûr k' èle s'avéve richuré ès' bassine, po l' rivoye. C' n'est nén k' l'odeûr di s' suweu m' avéve disrindjî, dji n' èstéve nén à l' après d' ça, mins, après tot, k' èle fuche bén rinètîye a l' brouche èt l' savonète di Marsèye n' èstéve nén po m' disgoster n'è rén.

Po rivnu dès vèpes, èle duvève passer pa l' ruwalète ki londje l' fond do corti di m'matante. Dji lî a ratindu èt l' fé passer pau trau d' l' aye. Èle n'a pont fé d'manîre po m' chûre à bachète èt intrer dins l' gloriète, bén au rcwèt ddrî lès wôts gruzèlîs èt lès grandès fouyes di rubâbe. Dj' avéve tot arindjî èt î stinde ène vîye covîte, ki trinnéve dins li stauve, dsus on moncia d' sètch foûr bén stauré.

Filo s' î a mètu èt bén sérer s' rodje bèle cote do dimègne pa-dzos lèye. Poléve-t-èle mi rfuzer c'k'èle m'avéve dèdja doné ? Nonna, ènn'don ! On s'a don mètu à s' bëtchî on p'tit momint... ki m'a chéné bén lon. I m'faléve tot minme prinde li tins di rascoude lès intérêts di m' placemint dvant d' èdaumer l' capital. Èle si lèyéve fé èt dimèrer moyate. I n' duvève i awè k' wêre di cayèts à lî èburtaker s' tièsse. Faléve l'ètinde sospirer à ikèts kan dji lî bëtchéve èt lî carèssî s' pwètrène. Èle duvève ièsse en manke d' ayèssâdjes. Mins, l' tins

passéve èt l' momint
d' soper aléve bén rade
ièsse la. I m' faléve
don côper au coût èt
m' dovièt l' apétit. M'
mwin a conté lès
ouchas d' si skine, lî
rifter s' cwisse, si
stitchî pa-dzos s' cote
èt rmonter pigote à
migote po djonde si
laudje culote di pilou.

– C'est don ça k' vos
volèz asteûre ?

Èle s' a bén cotapé ène
pitite dimêye eûre èt
dire "nonna, nonna"
mins èle n' èstéve nén
prèsse à s' è raler. Si
bén ki dja fini pa coûde
l' frût ki m' fiéve glèter
l' Popol dispû dês
samwinnes... mins l'
djardén avéve dèdja stî
trèvauthî. Filo n' a né
sayî d' m' è fé acrwêre,
èle s' a continté d' bén

arindjî sès moussemints po n' lès nén
racafougnîs èt sérer sès ouy dsus l' plêji k' èle
m' a chéné prinde. Po mi, k' avéve si tant
taurdù à trover l' clitche po druvîè ène uch
dispû lontins au laudje, ça s'a passé si rade ki
dji n' m'a rindu conte di rén. L' afaire faite, dji
n' mi sintéve nén soladjî po çoula.

- Astéz rafiyî, asteure ? m'a-t-èle dimandé tot
disfrochant s' cote èt fé tchêre lès fistus ki
s'î avîne aclapés.

Kwè lî poléve-dj' rèsponde ? Djî lî a dné raploû
po li lèdmwin èt, tot rmontant mès burtèles, dj'a
rintré a dadaye è m' maujone.

L' èsté fini, on n's'avéve ritrové k'on fayé côn
au rcwèt dês bouchnisses. Èle n'avéve pus rind
po m'atirer.

Pus taurd, dj' a ètindu k'èle avéve sitî
frékentîye pa l' fi da Miyin l' monî. I z-ont fini
pa s'mète è mwinnadje. Èle lî a dné cénk valêts
èt trwès crapaudes. Parètréve k' asteure èle èst
tote seûle èt dwèt pèsé dins lès cint-trinte
kulos, minnme ki dj'i l' aréve crwèzé l' ôtrayîr
sins l' rimète...

(Avèz ritrové sakantès rixhonances avou on
conxhu sicrijhaedje ? Est-ce volu, l' couleur
meteuwe a paurt ? Aloz sawè ! Mins, kî est ce ki
ça poreve bén esse et ewou ?)

On saye di continuwer à tot comachî...